

MAAHANMUUTTOVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2008

1. Johdon katsaus

Maahanmuuttoviraston käsiteltäväksi tulevien asioiden määrä kasvoi vuonna 2008 voimakkaasti. Vireille tuli yhteensä 53 218 asiaa, mikä on 37,2 % enemmän kuin vuonna 2007. Suurinta kasvu oli kansalaisuusilmoituksissa (223,1 %), turvapaikkahakemuksissa (167,9 %), perheen yhdistämistä koskevissa oleskelulupahakemuksissa (20 %) ja opiskelijoiden oleskelulupahakemuksissa (20,2 %). Asiamäärän kasvusta huolimatta virasto pääsääntöisesti saavutti kaikki vuodelle 2008 asetetut tulostavoitteet.

Viraston palvelukykyä kuvaavat keskimääräiset käsittelyajat olivat opiskelijoiden oleskeluluissa 21 vrk (tavoite 30 vrk), työntekijöiden oleskeluluissa 49 vrk (tavoite 50 vrk), turvapaikkahakemuksissa 127 vrk (tavoite 150 vrk) ja kansalaisuushakemuksissa 556 vrk (tavoite 600 vrk). Päätöksiä pystyttiin määrällisesti tekemään 13 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Perhesideasioissa ongelmallisia ovat ns. pakolaistaustaiset hakemukset. Näissä Suomen ulkomailla olevat edustustot kuulevat Suomeen tulossa olevat perheenjäsenet ja maasta riippuen joudutaan myös käyttämään DNA-testausta sukulaisuuden varmistamiseksi. Eräät edustustot, kuten Addis Abeba ja Damaskos ovat pahoin ruuhkautuneet. Maahanmuuttovirasto ja Ulkoasiainministeriö ovatkin lähettäneet yhdessä määräaikaista palkatun virkamiehen Addis Abeban edustustoon hoitamaan perhesidehaastatteluja ja valvomaan DNA-näytteiden ottamista. Perhesidehakemusten määrä on kuitenkin voimakkaassa kasvussa ja jatkossa useisiin edustustoihin tarvitaan lisäresursseja näiden hakemusten käsittelyyn.

Turvapaikka-asioissa on vuonna 2008 tehty yhteensä 1 838 päätöstä. Turvapaikanhakijoita oli kuitenkin yhteensä 4 035 ja näistä alaikäisiä yksintulleita hakijoita 706. Tämä merkitsee sitä, että vuoden 2008 lopussa Maahanmuuttoviraston puhuttelua ja päätöstä odotti yhteensä noin 2 700 hakijaa. Vuoden 2008 ensimmäisellä vuosipuoliskolla käsittelyaika turvapaikkahakemusten osalta oli normaalimenettelyssä yhteensä 176 vuorokautta ja nopeutetussa menettelyssä 57 vuorokautta. Hakemuserien voimakkaan kasvun vuoksi käsittelyaika normaalimenettelyn osalta oli vuoden lopulla jo venynyt puoleentoista vuoteen. Toiminnan painopiste pyrittiin pitämään ns. Dublin-menettelyssä ja turvaamaan päätöksenteon nopeus edes niissä asioissa, joissa hakija oli jo hakenut turvapaikkaa aiemmin jossain muussa Euroopan Unionin vastuunmäärittämisasetusta soveltavassa maassa.

Kansalaisuushakemusten osalta tavoitteena oli, että vuoden 2009 alussa kaikki ennen vuotta 2006 vireille tulleet hakemukset on ratkaistu ja hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on selvissä asioissa 350 vrk ja muissa kansalaisuushakemuksissa 600 vrk ja päätösten määrä vastaa vireille tulleiden hakemusten määrää. Tavoitteeseen pääsemiseksi jatkettiin vuonna 2004 käynnistettyä kansalaisuushakemusprojektia, jossa seurataan projektiin osallistuvien henkilökohtaista suoriutumista hakemusten vaikeusasteeseen perustuvalla pisteytysjärjestelmällä sekä tuettiin hakemusten ratkaisua määräaikaistulla tulospalkkiolla. Vuoden 2008 lopussa tavoitteet oli saavutettu sekä ratkaisujen määrän että käsittelyaikojen osalta. Sen sijaan kansalaisuusilmoitusten osalta asiamäärä kasvoi merkittävästi. Entisten Suomen kan-

salaisten mahdollisuus saada kansalaisuus takaisin ilmoituksesta päättyi 31.5.2008. Ilmoituksia tuli käsiteltäväksi määräaikaan mennessä yhteensä 9 119 kappaletta eli noin nelinkertainen määrä aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Päätöksenteon laadukkuus edellyttää yhdenmukaista ja oikeusvarmaa päätöksentekoa. Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kansalaisuusasioiden osalta seurattiin päätöksiä koskevia valitusratkaisuja systemaattisesti erityisen huomion ollessa niissä hallintotuomioistuinten ratkaisuissa, joissa valituksen hyväksymisen perusteena on Maahanmuuttoviraston laintulkinta- tai menettelytapavirhe. Tavoitteena oli, että näistä syistä johtuvien valitusten hyväksymisien määrä on alle 5 % valitusten kokonaismäärästä. Tavoite myös saavutettiin.

Vuonna 2006 ensimmäisen kerran toteutettu laadun itsearviointi (CAF-arviointimenetelmä) toteutettiin uudelleen ja määriteltiin yksikkökohtaiset laadun kehittämiskohteet.

Sisäasiainministeriö asetti jo vuonna 2007 selvityshankkeen koko maahanmuuttohallinnon kehittämiseksi painopisteen ollessa silloisen Ulkomaalaisviraston toiminnan kehittämisessä. Hankkeen selvitysmiehenä toimi suurlähettiläs Ole Norrback. Selvitysmies ehdotti raportissaan mm. erilaisia toimenpiteitä Maahanmuuttoviraston asiakaspalvelun kehittämiseksi sekä Maahanmuuttovirastosta muodostettavaksi koko maahanmuuttohallinnon keskeinen toimija. Ehdotusten mukaisesti virastolle tulisi antaa koordinoituvastuu maahanmuuttajien kotouttamisasiosta, etnisten suhteiden edistämisestä ja keskittää virastolle vastuu turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan ohjauksesta. Lisäksi viisumiasiat tulisi siirtää Ulkoasiainministeriöstä Maahanmuuttoviraston vastuulle. Raportissa edellytettiin myös Maahanmuuttovirastolta useita toimenpiteitä asiakaspalvelun kehittämiseksi. Sisäasiainministeriö asetti erillisen työryhmän valmistelemaan muutosten toteuttamista. Sen ehdotuksesta käynnistettiin valmistelut turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan kokonaisvastuun siirtämisestä Maahanmuuttovirastolle.

Maahanmuuttovirasto käynnisti vuoden aikana useita asiakaspalvelun kehittämishankkeita. Viraston puhelinvaihe siirtyi sisäasiainhallinnon palvelukeskuksen hoitettavaksi ja näin vapautuvasta viiden henkilön resurssista muodostettiin erillinen puhelinasiakaspalvelu. Viraston verkkosivuston sisältöä kehitettiin ja käynnistettiin koko henkilöstöä koskeva asiakaspalvelun kehittämishanke tavoitteena hyvän asiakaspalvelun periaatteiden luominen viraston toiminnalle.

Viraston johtamista kehitettiin edelleen käynnistämällä yhteistyössä Väestörekisterikeskuksen kanssa jo toinen johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävä opetushallituksen määrittämä oppisopimuskoulutus (JET-koulutus). Koulutusta annettiin johdolle myös palkkausjärjestelmän henkilökohtaisen osuuden arviointiin.

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) rakentamista on edelleen jatkettu. Toteutuksesta vastaa Accenture Oy ja järjestelmän ensimmäinen vaihe on valmis vuoden 2009 toukokuussa. Hankkeen kustannusarvio on noin seitsemän miljoonaa euroa. Järjestelmä mahdollistaa kansainvälistä suojelua, maahanmuuttoa ja kansalaisuutta koskevien asioiden poikkihallinnollisen käsittelyn sähköisesti. UMA parantaa eri viranomaisten läpi kulkevien prosessien ohjausta ja seuranta, tekee asiankäsittelystä läpinäkyvämpää ja laadukkaampaa, tehostaa toimintaa, lyhentää käsittelyaikoja ja säästää kustannuksia. Tarkoituksena on tehdä laajasti mahdolliseksi myös sähköinen asiointi järjestelmää hyväksi käyttäen. Hanke on edennyt koko vuoden projektisuunnitelman mukaisesti.

Maahanmuuttoviraston henkilöstömäärä Tahti-tietojen mukaan oli vuoden 2008 lopussa 252 henkilöä (vuonna 2007 Tahti-tietojen mukaan 242 henkilöä). Tämä on 10 henkeä enemmän kuin vuonna 2007. Henkilöstömäärä on lisääntynyt valtionhallinnon tuottavuusohjelmasta huolimatta uusien tehtävien myötä. Virastolle siirrettiin 1.1.2008 alkaen Sisäasiainministeriöstä kokonaisvastuu kiintiöpakolaisten valintamenettelystä sekä paluumuuttajaprosessista. Samassa yhteydessä virastoon siirrettiin myös lakkautetusta Työministeriöstä maahanmuuttokirjasto.

Maahanmuuttovirastossa henkilöstön kehittäminen ja hyvinvointi muodostavat lähtökohdan työyhteisön toimivuudelle ja tehokkaalle toiminnalle. Sairauspoissaolojen määrä on jonkin verran vähentynyt edellisestä vuodesta (9,0 työpäivää/htv vuonna 2008 ja vastaavasti 11,5 työpäivää/htv vuonna 2007). Poissaolot ovat painottuneet viraston maahanmuuttoyksikköön ja loppuvuodesta turvapaikkayksikköön heijastuen asiamaerien osittain voimakastakin kasvua näissä yksiköissä. Osaamisen johtamishankkeeseen liittyvää osaamiskartoitusta on edelleen jatkettu.

2. Toiminnan vaikuttavuus

2.1. Toiminnan vaikuttavuus

Tavoitteena on, että maahanmuuttopolitiikan valmistelu on yhtenäistä, kokonaisvaltaista ja aktiivista. Maahanmuuttopolitiikalla edistetään laillista maahanmuuttoa, annetaan kansainvälistä suojelua ja torjutaan laitonta maahanmuuttoa ja ihmiskauppaa sekä edistetään kotoutumista ja hyviä etnisiä suhteita. Lisäksi edistetään syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden periaatteiden toteutumista. Maahanmuuttopolitiikassa toteutuvat ihmis- ja perusoikeudet. Maahanmuuttohallinto on hyvin toimivaa, noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja takaa asiakkaiden oikeusturvan.

Maahanmuuttoviraston tehtävänä on käsitellä ja ratkaista ulkomaalaisten maahan-tuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä asioita. Maahanmuuttoviraston ylläpitää myös ulkomaalaisrekisteriä ja tuottaa tietoja viranomaisille ja kansainvälisille järjestöille.

Päätöksenteko on nopeaa ja oikeusvarmaa. Päätösten määrä vastaa vähintään viireille tulleiden asioiden määrää. Viireille tulleiden hakemusten läpivientiajat pidetään vähintään saavutetulla tasolla. Asiakkaiden oikeusturva säilyy hyvänä. Henkilö- ja teknisiä resursseja käytetään joustavasti ja tehokkaasti. Päätöksentekoprosessit ovat laadullisesti mitattavia ja läpinäkyviä, ohjaavia ja rutiinityötä säästäviä. Tavanomaiset soveltamiskysymykset linjataan.

3. Toiminnallinen tehokkuus

3.1. Toiminnan tuottavuus

Maahanmuuttovirastoon tuli vuonna 2008 viireille 53 218 asiaa kun edellisenä vuonna niitä oli 38 782. Viireille tulleiden asioiden määrä kasvoi 37,2 %. Ratkaisuja tehtiin vuonna 2008 yhteensä 43 571 kun luku vuotta aiemmin oli 38 564, kasvua 13,0 %. Ratkaistujen asioiden määrä oli selvästi pienempi kuin viireille tulleiden asioiden määrä (- 18,1 %).

Vireille tulleet ja ratkaistut asiat

Tunnusluku/ arviointi	2006	2007	2008	Muutos 2007/2008
Vireille tulleet asiat	34 810	38 782	53 218	+ 37,2 %
Ratkaistut asiat	35 481	38 564	43 571	+ 13,0 %
Erotus	+ 1,9 %	-0,5 %	- 18,1 %	

Liite 1 Maahanmuuttovirastossa vireille tulleet ja ratkaistut asiat 2004-2008

3.2. Toiminnan taloudellisuus

Maahanmuuttoviraston päätösten hinta

Tunnusluku/arviointi	2006	2007	2008 tavoite	2008 toteuma
Nettomenot €/pätös	333	332 (341 kustannukset)	308	327 (302 kustannukset)

Maahanmuuttoviraston toiminnan taloudellisuutta mitataan käytettyjen nettomäärärahojen määrällä tehtyä ratkaisua kohti. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitteeksi vuodelle 2008 oli asetettu 308 euroa/pätös. Nettomenot (momentti 26.40.01) olivat 14 230 844,81 euroa ja päätösten määrä 43 571 kappaletta, joten tunnusluvuksi muodostui 327. Tämä oli edellisvuoden tasoa ja vuodelle 2008 asetettu taloudellisuuden tulostavoite saavutettiin. Tuottokululaskelman mukaisten kustannusten perusteella (jäämä I; 13 136 585,21 euroa) päätöksen hinnaksi muodostui 302 euroa. Yksittäisten suoritteiden (pätösten) omakustannushinnat on laskettu erikseen toimintolaskennan avulla.

Omakustannushinnat 2007 – 2008 (€) päätöksille	2007	2008
Oleskelulupa	286	286
- oleskelulupa (kansainväliseen suojeluun liittyvä)	763	800
- oleskelulupa opiskelija	204	211
Turvapaikka	1 654	1 620
Oleskelulupa - perheside, pakolaiset ja näihin rinnastettavat	306	477
Oleskeluluvan myöntäminen pakolaiskiintiössä	341	1 322
Käännyttäminen (erilliset esitykset, tp- tai oleskelulupa-asian yhteydessä käsiteltävät)	1 062	1 050
Karkottaminen	441	519
Matkustusasiakirjat	215	193
Takaisinotot: Dublin, PÖK*, muu	316	285
Kansalaisuus hakemuksesta	805	671
Kansalaisuus ilmoituksesta	183	182
Kansalaisuusaseman määrittäminen ja tiedustelut	207	249

Päätösten määrä¹

Tunnusluku/ arviointi	2006	2007	2008 tavoite	2008 toteuma
Päätöstä/htv	155	165	150	180
Maahanmuutto ²	27 441	32 061	28 700	35 463
Kansalaisuus	6 186	6 503	6 000	8 108

Tavoitteena päätösten määrälle henkilötyövuotta kohti oli 150. Tavoite toteutui vuonna 2008. Ratkaisuja tehtiin henkilötyövuotta kohden 180, mikä oli 20 % enemmän kuin vuonna 2007.

3.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tunnusluku/arviointi	2006	2007	2008 tavoite	2008 toteuma
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus %	67	67	65	82

Maahanmuuttoviraston maksullisen toiminnan kustannusvastaavuudelle asetettiin tavoitteeksi 65 %. Sisäasiainministeriö antoi uuden Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuutta koskevan asetuksen, joka tuli voimaan 1.1.2008 (1467/2007). Perittävien maksujen suuruus pysyi vuoden 2007 tasolla.

Vuonna 2008 ensimmäisestä oleskeluluvasta perittiin 200 euron käsittelymaksu. Opiskelijan ja alaikäisen hakijan oleskelulupahakemuksen käsittelymaksu oli 55 euroa. Maksutulojen jakamisesta sovittiin siten, että vastaanotetuista maksusta tilitettiin Maahanmuuttovirastolle 115 ja 33 euroa. Tämä osuus kattoi oleskeluluvan omakustannushinnasta (286 €) 70 % ja opiskelijan oleskeluluvasta (omakustannushinta 211 €) 26 %. Loput käsittelymaksusta osoitettiin sille taholle, joka vastaanotti lupahakemuksen (poliisi, Suomen ulkomaan edustustot, työvoimatoimistot).

Kansalaisuusasioiden käsittelymaksua ei ole jaettu eri viranomaisten kesken. Kansalaisuushakemuksen käsittelymaksu on 400 euroa, joka kattaa 60 % omakustannushinnasta (671 €). Kansalaisuusilmoituksen maksu on 240 euroa eli 132 % omakustannushinnasta (182 €) ja kansalaisuusaseman määrittämisen käsittelymaksu on 34 euroa kattaa 14 % omakustannushinnasta (249 €).

Matkustusasiakirjoista perittävät maksut seuraavat Suomen passista perittävää maksua (46 €) ja kattavat omakustannushinnasta (193 €) 24 %.

¹ Uuden ulkomaalaisasioiden tietojärjestelmän (UMA) käyttöönotto saattaa tilapäisesti vaikuttaa käyttöönottovaiheessa päätösten määrään. Alustavan arvion mukaan vaikutus koko viraston päätösmääriin on 3,1 % vuonna 2007, 2,2 % vuonna 2008 ja 4,7 % vuonna 2009. Vuonna 2007 vaikutukset kohdistuvat oleskelulupapäätösten määrään ja vuonna 2008 kansalaisuus- ja turvapaikkapäätösten määrään.

² Maahanmuuton tulosalue sisältää päätökset oleskelulupa-, turvapaikka-, maasta poistamis- ja matkustusasiakirja-asioihin mukaan lukien lausunnot muutoksenhakuun. Turvapaikkapäätöksiin sisältyvät hakijoiden puhuttelut ja vastuunmäärittämisasetuksen mukaiset tehtävät.

Maahanmuuttoviraston maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2008 olivat 5 547 835,04 euroa ja kokonaiskustannukset 6 772 477,00 euroa. Tulot kattoivat menoista 82 % ja asetettu tavoite (65 %) ylitettiin. Tulot olivat poikkeuksellisen suuret johtuen kansalaisuusilmoitusten määrästä. Kansalaisuusilmoitusten siirtymäkausi päättyi toukokuussa ja jatkossa ilmoituksia odotetaan tulevan vain noin 500. Maksullisen toiminnan osuus viraston kokonaistyöajasta laskettiin suoritteille kohdistettujen työtuntien mukaan ja se oli 33,74 % (30,31 % vuonna 2007) tulosityksiköiden työajasta.

Liite 2a Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1000 €)

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)				
Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto)	Julkisoikeudelliset suoritteet			
	2005	2006	2007	2008
TUOTOT				
maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	2 486	2 624	3 358	5 548
- maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	2 486	2 624	3 358	5 548
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	53	92	152	197
- henkilöstökustannukset	2 598	2 247	2 923	3 510
- vuokrat	518	430	535	633
- palvelujen ostot	1 140	833	1 044	1 989
- muut erilliskustannukset	118	100	120	132
Erilliskustannukset yhteensä	4 427	3 701	4 774	6 461
KÄYTTÖJÄÄMÄ				
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset				
- poistot	255	220	238	266
- korot	16	11	15	25
- muut yhteiskustannukset	29	1	15	21
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	300	231	268	312
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 727	3 933	5 042	6 773
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-2 241	-1 309	-1 684	-1 225
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	-2 241	-1 309	-1 684	-1 225
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
Tulot kattavat menoista %	53	67	67	82

3.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMV)

Toukokuussa 2008 EU:n neuvosto päätti perustaa Euroopan muuttoliikeverkostosta (EMV) pysyvän järjestelmän (Asetus 2008/381/EC). Suomen yhteyspiste toimi alun perin Tilastokeskuksessa, mutta toiminnan laajennuttua tilastoista muuhunkin tutkimukseen se siirrettiin Maahanmuuttovirastoon keväällä 2008. Migrissä EMV jatkaa ainakin vuoden 2010 loppuun. Vastaavia yhteyspisteitä on kaikissa EU-maissa. Verkoston puheenjohtajana toimii EU:n komissio.

EMV:n tutkimuksen ja verkostoitumisen tarkoituksena on pohjustaa EU:n yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa. Kokemuksia vertailemalla pyritään löytämään yhteinen politiikka ja parhaat toimintatavat. Erilaisten tutkimusteemojen kautta EMV:ssä tarkastellaan maahanmuuttoa kokonaisuutena ja katsotaan turvapaikka- ja pakolaisasioiden sekä oleskelulupa- ja kansalaisuuskäytäntöjen yhteisvaikutusta. Vuosittaisista teematutkimusten aiheista päättää maiden ehdotusten pohjalta ohjausryhmä, jossa myös Suomella on edustus.

Verkoston yhteyspisteiden lisäksi kuhunkin EU-maahan rakennetaan kansallinen verkosto, jonka jäseniksi pyydetään maahanmuuttoon sidoksissa olevia viranomaisia, tutkimuslaitoksia ja kansalaisjärjestöjä. EMV keskittyy lähinnä desktop-tutkimuksiin eli jo olemassa olevan tiedon keräämiseen.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot olivat 73 200,00 euroa ja kokonaiskustannukset yhteensä 92 815,09 euroa.

Liite 2 b Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)				
Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto, EMV)				
	2005	2006	2007	2008
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		3 047	2 641	
- EU:lta saatu rahoitus		0	0	73
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		0	0	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		0	0	
Tuotot yhteensä	0	3 047	2 641	73
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		0	374	
- henkilöstökustannukset		34	204	71
- vuokrat		0		4
- palvelujen ostot		353	2 790	6
- muut erilliskustannukset		0	7	12
Erilliskustannukset yhteensä	0	387	3 375	93
KÄYTTÖJÄÄMÄ				

yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset			315	
- poistot			16	
- korot			1	
- muut yhteiskustannukset			1	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0	334	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	0	387	3 709	93
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
tuotot - kustannukset	0	2 660	-1 068	-20
Kustannusvastaavuus -%		787,34	71,21	78,49

4. Tuotokset ja laadunhallinta

4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Vuonna 2008 vireille tuli yhteensä 53 218 asiaa (+37,2 %) ja ratkaisuja tehtiin 43 571 (+13,0 %).

Maahanmuutto

Valtioneuvoston hyväksymässä maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa painotetaan erityisesti työperäisen maahanmuuton lisäämistä ja myös sitä, että Suomessa opiskelevat ulkomaalaiset jäisivät maahan opintojen päättyessä. Maahanmuuttoviraston tehtävänä on varmistaa työntekijöiden ja opiskelijoiden mahdollisimman sujuva oleskelulupaprosessi.

Vuonna 2008 tuli vireille 22 752 oleskelulupahakemusta mikä tarkoitti 12 %:n kasvua edelliseen vuoteen verrattuna ja 36,5 %:n kasvua vuoteen 2006 verrattuna. Opiskelijoiden oleskelulupahakemusten määrä (4 796) lisääntyi 20,2 % vuoteen 2007 (3 991) verrattuna. Myös oleskelulupahakemukset perhesiteen perusteella lisääntyivät 20 % edelliseen vuoteen verrattuna (6 165 -> 7 396). Työntekijän oleskelulupahakemusten määrässä kasvua oli 7,4 % (6 318 -> 6 786).

Oleskelulupahakemuksia ratkaistiin yhteensä 22 919, missä oli kasvua edellisen vuoden ratkaisujen määrään 13,2 % ja vuoteen 2006 verrattuna 50,8 %. Vuoteen 2007 verrattuna opiskelijan oleskeluluparatkaisujen määrä kasvoi 20,5 %, oleskeluluvat suomalaisen syntyperän perusteella 21,0 %, perhesiteen perusteella 10,2 % ja työntekijän oleskeluluvat 16,1 %.

Kansainvälinen suojelu

Vuonna 2008 turvapaikkahakemuksia tuli vireille 3 418 (4 035 henkilöä) kun hakemuksia edellisenä vuonna saapui 1 276 (+167,9 %). Turvapaikkaratkaisuja tehtiin päättäneenä vuonna 1 838 (1 995 henkilöä), mikä oli 1,9 % enemmän kuin vuotta aiemmin (1 803). Turvapaikkapäätöksistä oli myönteisiä 39 %, kielteisiä 51 % ja rauenneita 10 %.

Vuonna 2008 eniten turvapaikanhakijoita tuli Irakista ja Somaliasta. Edelliseen vuoteen verrattuna irakilaisten osuus lähes nelinkertaistui ja somalialaisten yli kuusinkertaistui. Kaikista hakijoista noin 77 % oli miehiä.

Myös alaikäisten turvapaikanhakijoiden määrä kasvoi huomattavasti vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna. Päättäneenä vuonna alaikäisiä yksin tulleita turvapaikanhakijoita oli yhteensä 706 henkilöä (98 vuonna 2007), joista noin puolet oli Somaliasta ja noin 30 % Irakista. 80 % alaikäisistä yksintulleista hakijoista oli poikia. Alaikäisiä yksintulleita turvapaikanhakijoita koskevia päätöksiä tehtiin 228 kpl, joista 68 % oli myönteisiä, 28 % kielteisiä ja 4 % rauenneita. Osa alaikäisistä on täysikäistynyt prosessin aikana.

Vuonna 2008 kaikista turvapaikkahakemuksista on 74 % tutkittu aineellisesti. Aiempaa suurempi osa kaikista turvapaikkahakemuksista käsitellään tällä hetkellä aineellisessa tutkinnassa. Vuonna 2008 26 % kaikista päätöksistä oli ns. Dublin-päätöksiä ja vuonna 2007 16 % kun osuus aiempina vuosina on ollut lähes 40 %. Dublin-päätösten määrä on siis kahden viime vuoden aikana ollut olennaisesti pienempi kuin aiempina vuosina.

Kansalaisuusasiat

Vuonna 2008 kansalaisuushakemuksia tuli vireille 3 380, jotka koskivat 5 032 henkilöä, (3 100 vuonna 2007). Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua oli 9 %. Yhteensä hakemuksia ratkaistiin 4 290 (5 473 henkilöä) kun ratkaisuja vuotta aiemmin oli 2 987, kasvua 43,6 %.

Vuoden 2008 viiden ensimmäisen kuukauden aikana kansalaisuusilmoituksia tuli vireille 9 611, joista 9 119 on entisten Suomen kansalaisten ja heidän jälkeläistensä tekemiä (10 303 henkilöä). Näiden ilmoitusten merkitseminen rekisteriin jatkui vuoden 2008 loppupuolelle asti. Edellisenä vuonna kansalaisuusilmoituksia tuli vireille 2 975, kasvua 223,1 %. Ratkaisuja tehtiin 2 295 (2 360 henkilöä) mikä oli 1,8 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (2 987).

Kansalaisuusaseman selvityksiä ja tiedusteluja tuli vireille 1 582 kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 1 486 (kasvua 6,5 %). Ratkaisuja tehtiin 1 523, mikä oli 29,2 % enemmän kuin edellisenä vuonna (1 179).

4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Maahanmuuttoviraston palvelukykyä on mitattu vireille tulleiden asioiden läpivientiajoilla. Läpivientiaikojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Maahanmuutto

Työntekijän oleskeluluvan käsittelyaika oli 49 vuorokautta tavoitteen ollessa 50 vuorokautta. Opiskelijan oleskelulupa käsiteltiin keskimäärin 21 vuorokaudessa tavoitteen ollessa 30 vuorokautta.

Vuodelle 2008 asetetut käsittelyaikatavoitteet oleskelulupa-asioissa saavutettiin huolimatta siitä, että vireille tulleiden asioiden määrä on kasvanut huomattavasti. Vireille tulleiden oleskelulupa-asioden määrä nousi edelleen vuonna 2008. Vuoteen 2007 verrattuna nousua oli noin 12 % ja vuoteen 2006 verrattuna noin 36,5 %.

Kansainvälinen suojelu

Normaalimenettelyssä tutkittavan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2008 hakemuksen virastoon saapumisesta

päätöksentekoon oli 176 vuorokautta. Nopeutetussa menettelyssä käsiteltävien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 57 vuorokautta. Turvapaikkahakemuksista 10 % nopeimmin läpimenneiden hakemusten käsittelyaika oli 9 vrk, 10 % hitaimmin läpimenneiden käsittelyaika 408 vrk ja 80 % hakemuksista käsiteltiin 110 vrk:ssa.

Kansalaisuusasiat

Vuoden 2008 aikana saatiin ratkaistua kaikki ennen vuotta 2006 vireille tulleet kansalaisuushakemukset. Vuoden alussa näitä oli vireillä 693 ja ne saatiin kaikki ratkaistua vuoden loppuun mennessä. Samaan aikaan ratkaistiin vuonna 2006 ja 2007 vireille tulleita hakemuksia siten, että vuonna 2006 vireille tulleista hakemuksista oli vuoden loppuun mennessä ratkaistu noin 84 % ja vuonna 2007 saapuneista hakemuksista noin 85 %. Vuonna 2008 vireille tulleita hakemuksia ratkaistiin noin 26 % niiden kokonaismäärästä.

Tarkasteltaessa kaikkia kansalaisuushakemuksia nopeimmin läpimenneiden hakemusten (10 %) käsittelyaika vuonna 2008 oli 78 vuorokautta ja hitaimmin läpimenneen kymmenyksen käsittelyaika 1 918 vuorokautta. 80 % hakemuksista käsiteltiin 454 vuorokaudessa. Kaikkien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 556 vuorokautta (668 vuorokautta vuonna 2007). Suuri joukko (80 %) hakemuksista läpäisee käsittelyn yli sata vuorokautta nopeammin kuin mitä käsittelyaikojen keskiarvosta voisi päätellä. Toteutuneet käsittelyajat on laskettu niin, että niihin ei sisälly muissa viranomaisissa asian käsittelyyn arvioitu aika (20 %).

Käsittelyajat vrk³

Tunnusluku / arviointi⁴	2006	2007	2008 tavoite	2008 toteuma
Oleskelulupa, perheside	133	150	-	133
Oleskelulupa, työntekijä	50	46	50	49
Oleskelulupa, opiskelija	20	27	30	21
Turvapaikkahakemukset, kaikki	131	205	150	127
Turvapaikka, normaali menettely	220	280	210	176
Turvapaikka, nopeutettu menettely	59	88	90	57
Kansalaisuushakemukset, kaikki	656	668	600	556
Kansalaisuushakemukset, selvät	461	448	350	359
Kansalaisuushakemukset, muut	1 039	1 128	900	653
Kansalaisuusilmoitukset	59	76	-	187
Matkustusasiakirjat	122	91	-	

³ Päätösten keskimääräisiin läpivientiaikoihin vaikuttavat Maahanmuuttovirastosta riippumattomat seikat, mm. muiden maahanmuuttoprosesseissa toimivien viranomaisten käsittelystä johtuvat viiveet.

⁴ Taulukossa näkyy käsittelyaika laskettuna hakemuksen saapumisesta Maahanmuuttovirastoon sen tekemään ensimmäiseen ratkaisuun. Oleskelulupa-asioissa eivät ole mukana turvapaikanhakijoiden eivätkä inkeriläisten paluumuuttajien oleskeluluvat. Perhesiteen perusteella ratkaistuihin oleskeluluvista on erotettu pakolaistaustaisten ja niiden, joiden henkilöllisyys ei perustu luotettaviin asiakirjoihin. Kansalaisuushakemusten läpivientiajoissa on erotettu erikseen selvät ja muut (hakijalla pakolaisen matkustusasiakirja tai muukalaispassi) hakemukset.

Päätösten pysyvyys

Suoritteiden laatua on mitattu seuraamalla viraston tekemien päätösten pysyvyyttä muutoksenhakutuomioistuimissa. Tavoitteena oli, että Maahanmuuttoviraston päätöksistä tehtyjen valitusten hyväksymisten määrä sillä perusteella, että viraston päätös perustunut laintulkintavirheeseen tai menettelyvirheeseen, on alle 5 % valitusten kokonaismäärästä. Edellä mainituilla perusteilla valitus hyväksyttiin 1,04 %-ssa tapauksista, joten tavoite saavutettiin.

Valituspätös (kpl)	2007	%-osuus kaikista	2008	%-osuus kaikista
Käsittely raukeaa	62	3,06	74	4,8
Valitus hylätään	1 188	58,70	1 011	65,6
Valitus hyväksytään / eril. tosiasiaharkinta	147	7,26	80	5,2
Valitus hyväksytään / laintulkintavirhe, muu vo.	1	0,05	5	0,3
Valitus hyväksytään / laintulkintavirhe, Migri	16	0,79	3	0,2
Valitus hyväksytään / menettelyvirhe, muu vo.	4	0,20	3	0,2
Valitus hyväksytään / menettelyvirhe, Migri	12	0,59	10	0,6
Valitus hyväksytään / olosuhdemuutos	203	10,03	40	2,6
Valitus hyväksytään / uusi linjaus	15	0,74	22	1,4
Valitus hyväksytään / uusi selvitys	123	6,08	103	6,7
Valitus hyväksytään osin / eril. tosiasiaharkinta	60	2,96	42	2,7
Valitus hyväksytään osin / menettelyvirhe, Migri	3	0,15	3	0,2
Valitus hyväksytään osin / olosuhdemuutos	74	3,66	51	3,3
Valitus hyväksytään osin / uuden lain linjaus	1	0,05	6	0,4
Valitus hyväksytään osin / uusi selvitys	69	3,41	60	3,9
Valitus jätetään tutkimatta	-		28	1,8
YHTEENSÄ	2024	100,00	1542	100,00

Vuonna 2006 aloitettua toiminnan laadun kokonaisvaltaista kehittämistä jatkettiin vuonna 2008. Laadun itsearviointi toteutettiin toistamiseen CAF-arviointimenetelmää käyttäen. Koko viraston osalta keskeisiksi kehittämiskohteiksi erottuivat strategian jalkauttamiseen, henkilöstösuunnitteluun ja – tuloksiin, asiakas-tuloksiin sekä yhteiskunnallisiin tuloksiin liittyvät arviointialueet.

Viestintä

Ulkoisen viestinnän kehittäminen virastossa on erityinen painopistealue. Vuonna 2008 panostettiin erityisesti mediasuhteiden kehittämiseen. Mediaviestinnän tueksi ja tehostamiseksi laadittiin mediaviestinnän periaatteet –ohje ja panostettiin henkilöstön mediavalmennukseen. Lehdistötiedotteiden määrä oli suurempi kuin aikaisemmin, samoin vastineiden määrä. Lisäksi järjestettiin myös kohdennettuja toimitajatapaamisia. Internet-sivustolle valmisteltiin oma osio mediaa varten (käyttöön

helmikuussa 2009). Internet-sivuston tuotettiin ajankohtaisasioiden lisäksi erityisesti hakija-asiakkaille uutta käytännönläheistä tietoa.

Ekstranetin merkitys kasvaa sidosryhmäviestinnässä hallinnollisten uudistusten johdosta. Poikkihallinnollista operatiivisen viestinnän kanavaa kehitettiin aktiivisesti sekä sisällön (mm. kyselyfoorumi ja vastaanottokeskusten aineistojen määrittely) että teknisten ominaisuuksien osalta (käyttäjähallinnan uusiminen). Ekstranetia ja siihen liittyvää uutiskirjettä (8 kpl) käytettiin mm. ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) muutosviestinnän tukena.

Oikeus- ja maatieto

Oikeus- ja maatietoyksikön tehtäviä ovat yleinen oikeudellinen tuki, ulkomaalaislain soveltamisohjeiden valmistelu, kansainvälistä suojelua koskevien linjausten valmistelu, lähtömaatiedon tuottaminen ja analysointi sekä kirjastopalvelut.

Oikeudellinen työryhmä piti neljä kokousta vuonna 2008. Oikeudellinen työryhmä käsittelee valmistelevasti lainsäädännön yhdenmukaisen soveltamisen kannalta keskeiset asiat sekä muut laajakantoiset tai periaatteellisesti tärkeät oikeudelliset asiat.

Oikeudellisen tuen osalta oikeudellisia lausuntoja, erilaisia selvityksiä, vastineita ja muistioita laadittiin yhteensä 60. Näistä lausuntopyyntöihin annettiin 26 lausuntoa, eduskunnalle kuusi vastinetta ja kirjallisiin kysymyksiin neljä. Muut olivat selvitys- ja nimeämispyyntöjä, kansalaiskirjeitä ym.

Oikeudellisen ohjauksen osalta puolestaan MIGRI:ssä annettu lain soveltamisohjeita kahdeksan kappaletta kpl (Nigeria-ohje, opiskelijaohje, työnteko-ohje, elinkeinonharjoittamisohje, turvapaikkaohje, matkakuluohje, LAMA-ohje ja inkeriläisohje). OIMA on näistä valmistellut kuusi sekä MAMU ja TUPA molemmat yhden.

Maatietopalvelun päätehtävät ovat luotettavan ja ajan tasalla olevan lähtömaatiedon (Country of Origin Information/ COI) hankkiminen, analysointi ja tuottaminen erityisesti niistä maista, joista Suomeen tulee pakolaisia ja maahanmuuttajia ottaen huomioon turvapaikka-, maahanmuutto- ja kansalaisuuspäätöksenteon tarpeet, sähköisen Tellus-maatietokannan ylläpitäminen ja kehittäminen, Maahanmuuttokirjaston kokoelman hoitaminen ja hankinnoista vastaaminen sekä tietopalveluiden tuottaminen viraston tarpeisiin sekä kansallisille ja kansainvälisille viranomaisille, sidosryhmille ja järjestöille.

Maatietopalvelun henkilöstö vastasi yhteensä noin 1000 kyselyyn. Tellus tietokannan dokumenttien määrä vuoden 2008 lopussa ylitti 10 000 rajan. Vuonna 2008 dokumenttien määrä kasvoi 1241, joista oli maatietopalvelun omia tuotoksia 249 (raportteja, uutiskatsauksia, kyselyvastauksia).

Maahanmuuttokirjasto oli muuton jälkeen avoinna 1.3.-31.12.2008. Lainoja tehtiin yhteensä 1 240 kpl. Vuoden 2008 lopussa kokoelmassa kaikkiaan noin 11 900 nimeä (17 600 nidettä).

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelun tueksi ekstranettiin rakennetaan omaksi kokonaisuudekseen asiakaspalvelukäsikirja. Sen tekninen suunnittelu toteutettiin vuonna 2008.

Viraston asiakaspalvelua kehitettiin perustamalla asiakaspalveluyksikkö vuoden 2008 alusta alkaen. Vuonna 2008 viraston puhelinvaihde siirrettiin ministeriön päätöksellä palvelukeskukseen Kajaaniin. Muutoksen myötä viraston oma vaihdehenkilöstö siirtyi täysipäiväisesti vastaamaan asiakaspalvelupuhelimeen. Tavoitteena oli lisätä tavoitettavuutta ohjaamalla yksiköiden puhelukuormitusta asiakaspalveluun. Päättäneen vuoden aikana neuvoteltiin ja solmittiin yhteispalvelusopimus Helsingin kaupungin Maahanmuuttajien neuvontapisteen kanssa. Neuvontapisteen tavoitteena on lisätä asiakkaille tavoitettavuutta ja palvelukielivalikoimaa; maahanmuuttajataustaiset neuvojat palvelevat yhteensä 10 kielellä. Mukana sopimuksessa on myös Helsingin maistraatti.

Asiakaspalvelun kehittämishanke Pedacom Oy:n vetämänä käynnistettiin vuoden 2008 aikana. Hankkeen aikana laaditaan henkilöstön yhteistyönä hyvän palvelun periaatteet virastolle ja luodaan asiakaspalvelun jatkuva kehittymismalli. Kehittämiin kuuluu edustaja viraston jokaisesta yksiköstä sekä henkilöstön edustaja. Palveluperiaatteiden lisäksi tuotetaan asiakasviestinnän käsikirja.

Maahanmuuttohallinnon yhteisessä käytössä olevan toimintakäsikirja MANUn markkinointia on tehostettu. Toimintakäsikirjan ohjeet ja tiedot pidetään ajantasaisina ja se sisältöä täydennetään viraston ja sidosryhmien toimesta säännöllisesti.

Sähköiset palvelut

Ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) suunnitelmat tarkennettiin vuoden 2008 aikana. Hanke eteni uusien suunnitelmien ja alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti niin, että vuodelle 2009 ajoittuu kaksi käyttöönottoa. Ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä siirrytään kokonaan nykyisestä ulkomaalaisrekisteristä UMA-järjestelmän käyttöön ja toisessa käyttöönotossa UMA-järjestelmää täydennetään osin merkittäväilläkin kokonaisuuksilla, joista mainittakoon asiakkaan sähköiset asiointipalvelut ja asiakirjojen digitalisointi.

UMA-koulutussuunnittelu ja koulutusmateriaalien tekeminen käynnistettiin vuoden 2008 aikana. Varsinaiset koulutukset ajoittuvat alkuvuoteen 2009.

Vastaanoton majoitusrekisteri -hanketta (UMAREK) on valmisteltu huolella. UMAREK-hanke käynnistyy vuoden 2009 aikana UMA-hankkeen rinnalla. Tavoitetilan mukaisesti UMAREK toteutetaan UMA-järjestelmän osaksi.

Osana UMA-hanketta toteutetaan kokonaan uusi palvelukanava ja -muoto loppuasiakkaille eli sähköinen asiointipalvelu verkkoon.

Biometristen tunnisteiden käyttöönotto oleskeluluvissa on siirtynyt vuodelle 2010 lähinnä siksi, että SM:n kilpailuttamasta korttihankinnasta on valitettu markkinaolkeuteen. Hankkeelle ei ole vielä myönnetty määrärahaa.

Ulkomaalaisrekisterin tekninen toimivuus vuonna 2008 oli 99,7 %

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tunnusluku/ arviointi	2006	2007	2008 tavoite	2008 toteuma
Henkilöstön määrä	233	242*	232	252*
Henkilötyövuodet	229	233,6	232	242,5
Henkilöstökustannukset (€/htv)	40 110	40 826	-	43 929
Ylemmän korkeakoulu- tai yliopis- totason suorittaneiden osuus (%)	45,3	48,9	-	45,4
Koulutuspäivät /htv	3,8	3,4	-	8,2
Sairauspoissaolot (työpv/htv)	10,7	11,5	9,0	9,0
Työtyytyväisyysindeksi	3,20	3,23	3,30	3,29

* Tahti-tiedot

Maahanmuuttoviraston henkilöstömäärä Tahti-tietojen mukaan oli vuoden 2008 lopussa 252 henkilöä kun vastaava Tahti-tietojen mukainen luku vuonna 2007 oli 242 (liite 2: vuoden 2007 henkilöstömäärä 233 henkilöä on ko. vuoden lopussa paikalla olleiden lukumäärä, ei Tahti-tietoja vastaava luku). Henkilöstöä oli 10 henkilöä enemmän, mikä tarkoittaa lisäystä 4,1 %:a. Henkilöstön määrän kasvu perustuu hallitusohjelman toteutukseen, jonka mukaisesti maahanmuuttohallinnon uudistamisen seurauksena entisestä työministeriöstä siirtyi Maahanmuuttovirastoon tehtäviä ja virkoja. Nämä tehtävät liittyvät kiintiöpakolaisten valintaan ja Suomeen saapumisen järjestämiseen, inkeriläisten paluumuuttajien paluumuuttovalmennuksen ja kielikokeiden järjestämiseen sekä maahanmuuttokirjaston toimintaan. Lisäksi virastoon on siirtynyt vastaanottokeskusten majoitusrekisterin ylläpito sekä vastaanottokeskusten ohjauksen toimivallan siirron valmisteluun liittyviä tehtäviä. Maahanmuuttovirastolle on myönnetty tuottavuusmääräraha ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) toteutusta varten. Järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana. Järjestelmän suunnitteluvaihe on lisännyt henkilöstön määrää, mutta järjestelmän käyttöönoton myötä toiminnan tehostuminen vähentää henkilöstötarvetta. Sisäasiainministeriön tuottavuusohjelmassa Maahanmuuttoviraston henkilöstön vähentämistavoitteeksi vuoteen 2011 mennessä on asetettu yhteensä 35 virkaa.

Maahanmuuttoviraston työvoimakustannukset (€/htv) olivat 43 929 euroa vuonna 2008. Tehdyn työajan palkat nousivat henkilötyövuotta kohti 3,25 % vuodesta 2007 (henkilöstön kiinteät palkat olivat 8 344 813 euroa). Uusi palkkausjärjestelmä on ollut käytössä vuoden 2005 marraskuusta. Vuoden 2008 alusta siirryttiin 100 % maksatukseen kun neljättä eli viimeistä siirtymävaihetta aikaistettiin viidellä kuukaudella. Työvoimakustannukset kokonaisuudessaan nousivat 11,7 %. Välilliset työvoimakustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna ja olivat 76,4 %.

Maahanmuuttovirastossa henkilöstön kehittäminen ja hyvinvointi muodostavat lähtökohdan työyhteisön toimivuudelle ja tehokkaalle toiminnalle. Viraston houkuttelevuutta työnantajana parannetaan kehittämällä palkkausjärjestelmän palkitsevuutta, kannustavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Myös tulospalkkauskokeilua on hyödynnetty eri yksiköissä toteutettavien pilottien avulla.

Resurssien puitteissa järjestetään työnohjausta sekä yksilö- että ryhmätyönohjausk-sena viraston oman työnohjaajaksi koulutetun henkilön voimin. Vuoden aikana aloi-tettiin esimiesten JET-koulutus, joka viedään päätökseen vuoden 2009 aikana. Tut-kinnon suorittaneiden osaamista hyödynnetään päivittäisessä esimiestyössä. Kou-lutuspanostus henkilötövuotta kohden oli 8,2 työpäivää, nousua edelliseen vuo-teen verrattuna 4,8 päivää. Samoin koulutukseen käytettiin määrärahoja aikaisem-paa enemmän.

Virastossa toteutettiin työtyytyväisyyskysely loppuvuodesta 2008. Työtyytyväisyys-kyselyn mukaan Maahanmuuttoviraston työhyvinvointi on parantunut jonkin verran edellisestä vuodesta (3,23 -> 3,29). Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta (9,0 työpäivää/htv vuonna 2008 ja vastaavasti 11,5 työpäivää/htv vuonna 2007).

Liite 3 Henkilöstövoimavarat - tunnusluvut

Liite 4 Työvoimakustannukset - laskentataulukko

6. Tilinpäätösanalyysi (talousarvion toteutuminen)

Rahoituksen rakenneanalyysi

Maahanmuuttoviraston käytettävissä oli määrärahoja vuonna 2008 seuraavasti:

26.01.01.1	SM:n toimintamenot	92 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot talousarvion mukaan	14 343 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot Si-säasiainministeriön jakopäätöksen mukaan	13 943 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot II Lisätalousarvio 2008	107 000
26.40.01.2	Maahanmuuttohallinnon kehittäminen	150 000,00
26.40.02.2	Ministeriön vastaanotokustannukset	516 000,00
26.40.20.1	Paluumuuttovalmennus	290 818,64
26.40.20.2	Kielikokeet	464 396,00
26.40.20.3	Asiantuntijapalkkiot	30 000,00
32.80.51.21	TEM palkkaukset (työllistämistuki)	15 700,00
40.72.60.22.1	Siirtomääräraha vuodelta 2007	2 340 797,88
	Yhteensä	17 949 712,52

Talousarvion toteutumisen analyysi

Vuonna 2008 määrärahoja käytettiin alla olevan taulukon mukaisesti:

26.01.01.1	SM:n toimintamenot	92 000,00
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot talousarvion mukaan	-
26.40.01.1	Maahanmuuttoviraston toimintamenot Si-säasiainministeriön jakopäätöksen mukaan	11 890 046,93
	Maahanmuuttoviraston toimintamenot	

26.40.01.1	II Lisätalousarvio 2008	-
26.40.01.2	Maahanmuuttohallinnon kehittäminen	-
26.40.02.2	Ministeriön vastaanottokustannukset	311 787,54
26.40.20.1	Paluumuuttovalmennus	96 575,48
26.40.20.2	Kielikokeet	155 274,76
26.40.20.3	Asiantuntijapalkkiot	12 544,68
32.80.51.21	TEM palkkaukset (työllistämistuki)	14 392,57
40.72.60.22.1	Siirtomääräraha vuodelta 2007	2 340 797,88
	Yhteensä	14 913 419,84

Vuoden 2008 aikana virastossa käytettiin momentilta 26.40.01.1 nettomäärärahaa 14 230 844,81 euroa. Vuodelle 2009 siirtyi 2 309 953,07 euroa.

Sisäasiainministeriön momentilta 26.01.01 maksettiin käyttöoikeuden mukaisesti 92 000 euroa kahden ministeriöstä vuoden 2008 alussa Maahanmuuttovirastoon siirtyneen henkilön palkkamenot.

Momentille 26.40.02 Ministeriön vastaanottokustannukset Maahanmuuttovirastolle myönnettiin käyttöoikeus 516 000,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 311 787,54 euroa IOM:n järjestämiin kiintiöpakolaisten ja pakolaisten perheenjäsenien matkoja Suomeen koskevien menojen maksamiseen, yksityisille perhesideoleskeluluvan saaneille näiden itse maksamien matkojen korvaamiseen sekä kiintiöpakolaisten valintamatkoille osallistuneiden TE-keskusten sekä kuntien edustajien matkakustannusten korvaamiseen. Maahan saapui kiintiöpakolaisia vuoden 2006 kiintiöstä 8, vuoden 2007 kiintiöstä 646 ja vuoden 2008 kiintiöstä 95, yhteensä 749. Saapuneista suurimmat ryhmät olivat myanmarilaiset 150, irakilaiset 282, kongolaiset 150 ja Thaimaa-urban pakolaiset 50. Hätätapauksia otettiin vastaan 99.

Momentille 26.40.20.1 Paluumuuttovalmennus myönnettiin käyttöoikeus 290 818,64 eurolle. Inkeriläisten paluumuuttovalmennuksen järjestäminen lukuvuodeksi 2008–2009 siirrettiin Maahanmuuttoviraston hoidettavaksi. Määrärahaa käytettiin 96 575,48 euroa syksyn paluumuuttokurssien toteuttamiseen ostopalveluna (Pietari 5 ryhmää, Petroskoi 8 ryhmää). Inkeri-Liitto käynnisti Pietarissa 12 alkeiskurssia ja Petroskoissa 9.

Momentille 26.40.20.2 Kielikokeet myönnettiin käyttöoikeus 464 396,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 155 274,76 euroa. Suomessa järjestettiin yhteensä 6 tutkintotilaisuutta, joissa yhteensä kävi 46 tutkinnon suorittajaa. Ulkomailla järjestettiin neljä tutkintoa: Pietarissa kaksi, osallistujia yhteensä 126 henkilöä, Tartossa yksi, osallistujia 27 henkilöä ja Petroskoissa yksi, osallistujia 189.

Momentille 26.40.20.3 Asiantuntijapalkkiot myönnettiin käyttöoikeus 30 000,00 eurolle. Määrärahaa käytettiin 12 544,68 euroa kielitutkintojen arvioitsijoiden palkkioiden ja arviointitilaisuuteen liittyvien matkustuskustannusten maksamiseen.

Työllistämistukeen tarkoitettua määrärahaa käytettiin 14 392,57 euroa.

Tuotto- ja kululaskelman satunnaiset tuotot 2 640 689,20 euroa aiheutuvat UMA-rekisterin kustannusten aktivoinnista taseen keskeneräisiin hankintoihin vuonna 2008. UMA-tietojärjestelmähankke aloitettiin varsinaisesti vuonna 2007 ja tuolloin virasto sai laskuttaa kustannuksia Valtiovarainministeriöltä tuottavuusmäärärahan perusteella. UMA-hankkeen kustannukset virastossa vuosilta 2007 ja 2008 aktivoitiin

taseeseen vuoden 2008 tilinpäätöksessä ja tässä yhteydessä Valtiovarainministeriöltä vuonna 2007 laskutettuihin kustannuksiin saadut suoritukset kirjattiin satunnaisiin tuottoihin Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti. Nämä aktivointikirjaukset eivät vaikuttaneet millään tavalla toimintamenomäärärahojen käyttöön.

Liite 5a ja 5b Maahanmuuttoviraston tuottokululaskelma x 2

Liite 6 Maahanmuuttoviraston tase

Liite 7 Maahanmuuttoviraston talousarvion toteumalaskelma

7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Maahanmuuttoviraston johto vastaa viraston sisäisestä valvonnasta ja siihen sisältyvästä riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä.

Toimivan riskienhallinnan varmistamiseksi Maahanmuuttoviraston johto on määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet sisäisen valvonnan ohjeäännessään.

Riskienhallintajärjestelmä on osa Maahanmuuttoviraston vuotuista strategista suunnittelua, tulossuunnittelua, tavoitteiden asettamista ja toimeenpanoa. Tulosityksiköt ovat käsitelleet riskit omissa kokouksissaan ja niistä kootaan vuosittain viraston yhteinen riskikartta.

Maahanmuuttoviraston johto on vuotuisessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointiprosessissaan arvioinut viraston sisäisen valvonnan tilaa vertaamalla sitä COSO ERM -viitekehykseen.

Viraston riskienhallintaprosessissa nousivat esille tärkeimpinä (todennäköisyys $\geq$ 50 %) seuraavat riskit ja kehittämistoimenpiteet:

Riski tai ongelma	Toimenpiteet
Asiakirjat väärässä paikassa tai katoavat (8)	Lainausohjeet kaikkien tiedossa; aina pystyttävä ajantasaisesti seuraamaan asiakirjojen kulkua (prosessit haltuun alusta loppuun). Ohjeet. Rekisterimerkinnot. Sähköinen lainalappu luotu.
Huolimattomuus rekisterimerkinnöissä (10)	Huolellisuuden painottamista kiireen kustannuksella, oikeat rekisterimerkinnot – ei liikaa eikä liian vähän tietoa – kaikkien etujen mukaista. Sidosryhmi- en koulutus (maksumerkinnät puuttuvat). Laatupalaute.
Resurssien riittämättömyys (11)	Henkilöstön joustavan siirtomahdollisuuden selvittäminen (vararesurssointi), henkilökierron kehittäminen, henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen. Laaja-alainen osaaminen. Priorisoinneista päättäminen. Uusien tehtävien

	resurssointi etukäteen.
Hallinnonalan ohjauksen puutteet (12)	Yhteistyön tehostaminen. Selvityshankkeen mukaiset ehdotukset. Tuloneuvottelut.
Henkilöstön jaksaminen (13)	Palkitsemiskeinot. Tasainen työnjako. Prosessit. Työterveyshuollon toimenpiteet. Omasta työkyvystä huolehtiminen. Kaikenlaisen työn arvostaminen.
Palkkausta ei koeta oikeudenmukaiseksi (15)	Palkkausjärjestelmän edelleen kehittäminen, mm. tulospalkkaus. Palkkausvertailun tekeminen.
Uusien järjestelmien (UMA) käyttöönotto ei täysin onnistu organisaatioissa / sidosryhmissä (16)	Organisaatioiden johdon sitouttaminen.
Uusien järjestelmien käyttöönotto ei täysin onnistu (17)	Riittävä testaus, pilotointi, koulutus.

Lisäksi kolme henkilöä on täyttänyt sisäasianministeriön sisäisen valvonnan arviointilomakkeen.

Arvioinnin perusteella Maahanmuuttoviraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet.

Liite 8 Maahanmuuttoviraston riskinelikenttä 2008

Liite 9 Maahanmuuttoviraston riskitietokanta 2008

Liite 10 Sisäisen valvonnan arviointilomake

Maahanmuuttovirastossa ei toteutettu tilintarkastusten lisäksi muita arviointeja.

8. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Maahanmuuttovirastossa ei havaittu toiminnallisia eikä taloudellisia väärinkäytöksiä vuonna 2008.

9. Allekirjoitus ja päiväys

Toimintakertomus on käsitelty yhteistoimintaryhmässä 25.2.2009 ja hallinnollisessa johtoryhmässä 26.2.2009.

Hyväksytty Helsingissä 13.3.2009

Ylijohtaja

Jorma Vuorio

*** siirryttiin Biometriseen passiin 21.8.2006

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto)	Julkisoikeudelliset suoritteet				Muut suoritteet			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
TUOTOT								
maksullisen toiminnan tuotot								
- maksullisen toiminnan myyntituotot	2 486	2 624	3 358	5 548				
- maksullisen toiminnan muut tuotot								
Tuotot yhteensä	2 486	2 624	3 358	5 548	0	0	0	0
KUSTANNUKSET								
maksullisen toiminnan erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	53	92	152	197				
- henkilöstökustannukset	2 598	2 247	2 923	3 510				
- vuokrat	518	430	535	633				
- palvelujen ostot	1 140	833	1 044	1 989				
- muut erilliskustannukset	118	100	120	132				
Erilliskustannukset yhteensä	4 427	3 701	4 774	6 461	0	0	0	0
KÄYTTÖJÄÄMÄ								
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista								
- tukitoimintojen kustannukset								
- poistot	255	220	238	266				
- korot	16	11	15	25				
- muut yhteiskustannukset	29	1	15	21				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	300	231	268	312	0	0	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 727	3 933	5 042	6 773	0	0	0	0
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-2 241	-1 309	-1 684	-1 225	0	0	0	0
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki								
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN					0	0	0	0
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki								

Tulot kattavat menoista %

53 67 67 82

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

Toimiala: Maahanmuuttohallinto (Maahanmuuttovirasto, EMV)				
	2005	2006	2007	2008
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		3 047	2641	
- EU:lta saatu rahoitus		0	0	73
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		0	0	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		0	0	
Tuotot yhteensä	0	3 047	2 641	73
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		0	374	
- henkilöstökustannukset		34	204	71
- vuokrat		0		4
- palvelujen ostot		353	2790	6
- muut erilliskustannukset		0	7	12
Erilliskustannukset yhteensä	0	387	3 375	93
KÄYTTÖJÄÄMÄ				
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset			315	
- poistot			16	
- korot			1	
- muut yhteiskustannukset			1	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0	334	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	0	387	3 709	93
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
tuotot - kustannukset	0	2 660	-1 068	-20
Kustannusvastaavuus -%		787,34	71,21	78,49

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		% 2006 osuus		% 2007 osuus		% 2008 osuus		muutos ed. vuoteen (%)
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT								
Toimiala: Maahanmuuttohallinto								
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT								
henkilötyövuodet		229,6		233,6		242,5		3,8
henkilöstömäärä		233		233		252		8,2
naiset		179 77,0		181 77,7		193 76,6		6,6
miehet		54 23,0		52 22,3		59 23,4		13,5
vakinaiset		178 76,4		188 80,7		200 79,4		6,4
naiset		133 57,1		146 62,7		154 61,1		5,5
miehet		45 19,3		42 18,0		46 18,3		9,5
määräaikaiset		55 23,6		45 19,3		52 20,6		15,6
naiset		34 14,6		35 15,0		39 15,5		11,4
miehet		18 7,7		10 4,3		13 5,2		30,0
kokoaikaiset		219 94,0		218 93,6		235 93,3		7,8
naiset		155 66,5		169 72,5		178 70,6		5,3
miehet		64 27,5		49 21,0		57 22,6		16,3
osa-aikaiset		14 6,0		15 6,4		17 6,7		13,3
naiset		14 6,0		12 5,2		15 6,0		25,0
miehet		0 0,0		3 1,3		2 0,8		-33,3
keski-ikä		40,6		41,4		42,4		
naiset		41,3		41,8		42,9		
miehet		38,3		40,1		41,0		
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%				79,5		78,8		
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi		9 176 523		9 536 900		10 652 774		11,7
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta		5 703 533 78,3		5 635 021 77,4		6 039 866 82,9		7,2
väliilliset työvoimakustannukset		3 472 990		3 901 878		4 612 908		18,2
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		60,9		69,2		76,4		10,3
2. TYÖHYVINVOINTI								
työtyytyväisyysindeksi		3,2		3,2		3,3		1,9
lähtövaihtuvuus %		5,5		3,8		2,6		-31,6
tulovaihtuvuus %		24,5		29,0		22,7		-21,7
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä								
sairauspoissaolot työpäivää/htv		10,7		11,5		9,0		-21,7
työterveyshuolto €/htv		541		847		770,0		-9,1
(työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv)								
3. OSAAMINEN								
koulutustasoindeksi		5,6		5,6		5,6		0,0
naiset				5,5		5,5		
miehet				5,8		5,9		
koulutus ja kehittäminen €/htv		269		339		636		87,6
koulutuspanostus työpäivää/htv		3		3,4		8,2		141,2
henkilöstön arvo €						9 939 866,3		

Henkilöstön arvo saadaan laskemalla

1) lasketaan henkilöstön keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä (vuotta, kaikki eläkelajit mukana)	63,0
2) saadusta luvusta vähennetään henkilöstön keski-ikä	-42,4
3) kerrotaan saatu luku htv:llä	20,6
4) kerrotaan saatu luku tehdyn työajan keskim.vuosipalkalla (€/htv, tehdyn työajan palkat saadaan väh. kokonaispalkkasummasta väliilliset palkat)	4 995,5
5) saatuun lukuun lisätään vuosi-investoinnit työtyytyväisyyteen, työkuuntoon, hlöstökoulutukseen ja muuhun osaamisen kehittämiseen	124 421 239,6
sekä terveydenhoitoon	124 825 201,1

MAAHANMUUTTOVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA KAIKKI MOMENTIT

	1.1.2008 - 31.12.2008		1.1.2007 - 31.12.2007	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	5 547 835,04		3 358 315,66	
Muut toiminnan tuotot	<u>144 986,61</u>	5 692 821,65	<u>2 718 537,70</u>	6 076 853,36
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-608 193,13		-502 299,03	
Henkilöstökulut	-10 811 148,09		-9 643 110,83	
Vuokrat	-1 880 359,23		-1 763 802,64	
Palvelujen ostot	-6 229 219,68		-6 087 217,98	
Muut kulut	-552 424,76		-395 313,32	
Valmistus omaan käyttöön	2 102 192,42		0,00	
Poistot	-787 886,44		-784 881,36	
Sisäiset kulut	<u>-62 367,95</u>	-18 829 406,86	<u>-49 805,95</u>	-19 226 431,11
JÄÄMÄ I		-13 136 585,21		-13 149 577,75
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	0,00		0,00	
Rahoituskulut	<u>-482,16</u>	-482,16	<u>-458,74</u>	-458,74
SATUNNAISET KULUT				
Satunnaiset tuotot	2 640 689,20		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-6 735,87</u>	2 633 953,33	<u>-10 565,12</u>	-10 565,12
JÄÄMÄ II		-10 503 114,04		-13 160 601,61
JÄÄMÄ III		-10 503 114,04		-13 160 601,61
TUOTOT VEROISTA				
Perityt arvonlisäverot	270,50		571 153,73	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-1 787 070,02</u>	-1 786 799,52	<u>-1 876 423,27</u>	-1 305 269,54
TEKNISET TILIT				
Tekniset tilit	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		<u><u>-12 289 913,56</u></u>		<u><u>-14 465 871,15</u></u>

MAAHANMUUTTOVIRASTON TASE

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	670 906,31		429 839,85	
Muut pitkävaikutteiset menot	864 198,85		1 175 880,48	
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	<u>4 742 881,62</u>	6 277 986,78	<u>0,00</u>	1 605 720,33
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	206 644,86		250 030,37	
Kalusteet	<u>53 988,92</u>	260 633,78	<u>73 230,32</u>	323 260,69
KÄYTTÖOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>6 538 620,56</u>		<u>1 928 981,02</u>
RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	287 283,29		340 897,85	
Siirtosaamiset	328 673,64		307 865,49	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>12 189,31</u>	628 146,24	<u>5 406,86</u>	654 170,20
RAHAT				
Kassatilit	1 542,30		1 619,85	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>-16 040 951,93</u>	-16 039 409,63	<u>-13 717 646,32</u>	-13 716 026,47
RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>-15 411 263,39</u>		<u>-13 061 856,27</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u><u>-8 872 642,83</u></u>		<u><u>-11 132 875,25</u></u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	276 810,69		276 810,69	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-185 743,79		-933 968,62	
Pääoman siirrot	0,00		0,00	
Tilikauden kulujaämä	<u>12 289 913,56</u>	12 380 980,46	<u>14 465 871,15</u>	13 808 713,22
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>12 380 980,46</u>		<u>13 808 713,22</u>
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	-1 412 076,73		-789 959,15	
Tilivirastojen väliset tilitykset	-219 164,92		-192 510,11	
Edelleen tilittettävät erät	-191 014,51		-209 859,84	
Siirtovelat	<u>-1 686 081,47</u>	-3 508 337,63	<u>-1 483 508,87</u>	-2 675 837,97
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>-3 508 337,63</u>		<u>-2 675 837,97</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>8 872 642,83</u></u>		<u><u>11 132 875,25</u></u>

MAAHANMUUTTOVIRASTON TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Tuloarviotilit

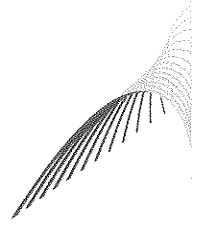
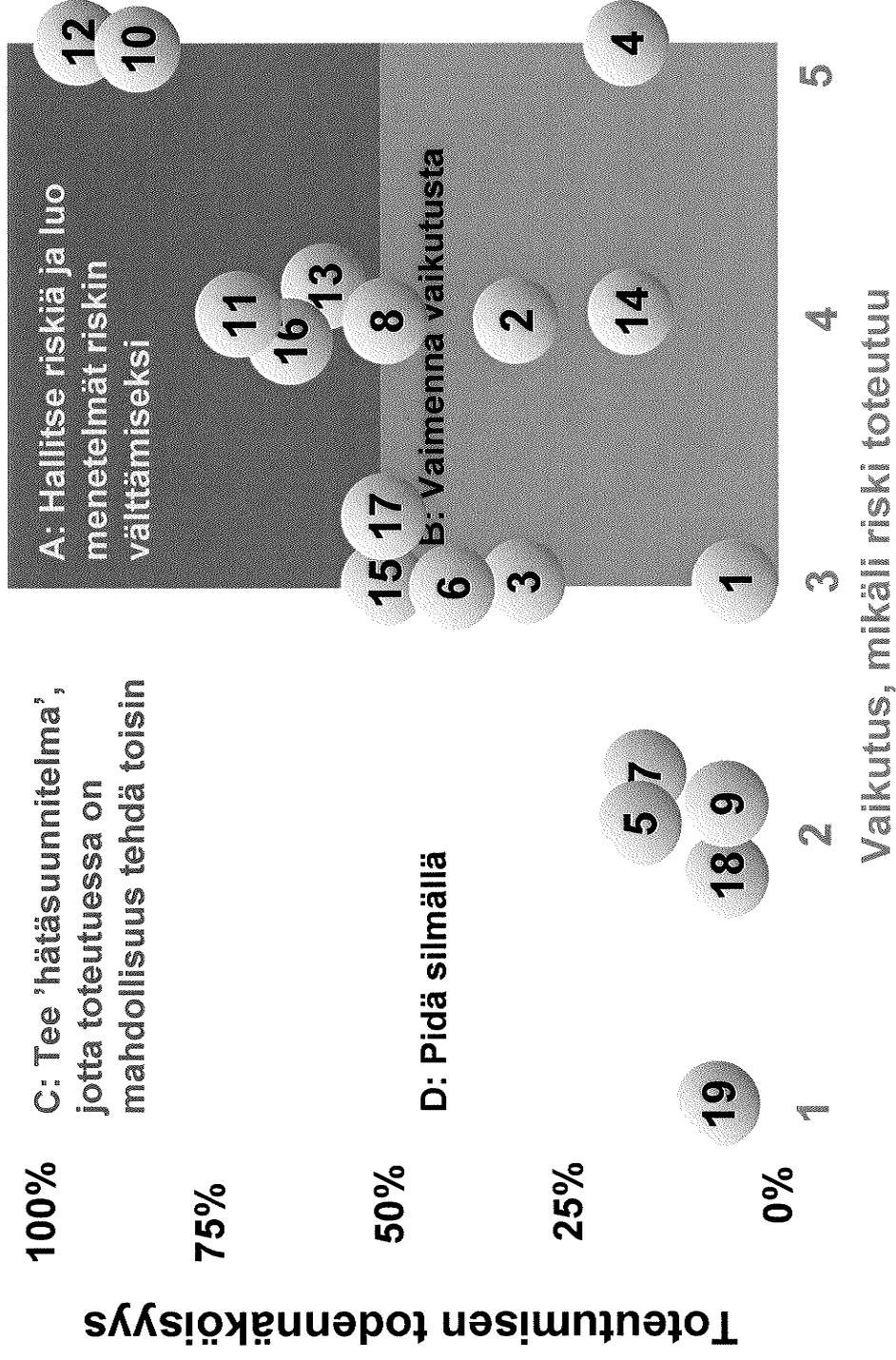
Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 käyttö vuonna 2008	Talousarvio 2008 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2008 tilinpäätös - talousarvio	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	571 153,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.04.01 Arvonlisäverotulot	571 153,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	571 153,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Menoarviotilit

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 käyttö vuonna 2008	Talousarvio 2008 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2008 tilinpäätös - talousarvio	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	14 897 423,27	19 720 812,04	16 685 826,79	14 345 028,91	-3 034 985,25	2 340 797,88	16 540 797,88	14 230 844,81	2 309 953,07
26.01.29 Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 876 423,27	1 786 799,52	1 786 799,52	1 786 799,52	0,00	-	-	-	-
26.01.01.1 Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	-	92 000,00	92 000,00	92 000,00	0,00	-	-	-	-
26.02.21 Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 680 202,12	-	-	-	-	-	-	-	-
26.40.01.1 Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	-	14 050 000,00	11 890 046,93	11 890 046,93	-2 159 953,07	2 340 797,88	16 390 797,88	14 230 844,81	2 159 953,07
26.40.01.2 Maahanmuuttohallinnon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	-	150 000,00	0,00	0,00	-150 000,00	-	150 000,00	0,00	150 000,00
26.40.02.2 Ministeriön vastaanottokustannukset (arviomääräraha)	-	516 000,00	311 787,54	311 787,54	-204 212,46	-	-	-	-
26.40.20.1 Paluumuuttovalmennus (arviomääräraha)	-	290 818,64	96 575,48	96 575,48	-194 243,16	-	-	-	-
26.40.02.02 Kielikokeet (arviomääräraha)	-	464 396,00	155 274,76	155 274,76	-309 121,24	-	-	-	-
26.40.02.03 Asiantuntijapalkkiot (arviomääräraha)	-	30 000,00	12 544,68	12 544,68	-17 455,32	-	-	-	-
4.07.26.02.21 Siirtomääräraha toimintamenot v 2007	2 340 797,88	2 340 797,88	2 340 797,88	-	-	-	-	-	-
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	0,00	15 700,00	14 392,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.80.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet 32.80.51.21 Palkkaus työllistäminen	-	15 700,00	14 392,57	14 392,57	-1 307,43	-	-	-	-
Määrärahatilit yhteensä	14 897 423,27	19 736 512,04	16 700 219,36	14 345 028,91	-3 034 985,25	2 340 797,88	16 540 797,88	14 230 844,81	2 309 953,07

Maahanmuuttoviraston riskit

Riskit nelikentässä (johtoryhmä)

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVÄRKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

RISKIENHALLINNAN TIETOKANTA									
Yksiköä/ yhteisprosessi/ projekti: Maahanmuuttoviraston riskitietokanta 06-2008				Laatija: Johtoryhmä		Päiväys: 3.6.2008			
				Sivuja: 2					
Nro	Riski tai ongelma	Riskityyppi (A-F)	Riskin syyt	Riskin pahimmat seuraukset (1-5)	Riskin todennäköisyys (0-100%)	Toimenpiteet	Vastuushenkilö	Asia hoidettu (hiö/pvm)	
1.	Epäasiallinen käyttäytyminen asiakkaita kohtaan	A. Yhteiskunnalliset vaikutavuusriskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Asenneongelma (molemmiin puolin). Kuormitus, kiire, asiakkaan negatiivinen asenne, kulttuurien välisen viestinnän ongelmat. Kyynistyminen.	3	10 %	1) Eri kulttuurien pakollisia koulutustilaisuuksia koko henkilökunnalle, 2) neutraalit, yhdenmukaiset "mallivastaukset" ja yhteydenottokäytännöt asiakkaisiin, 3) vaikean puhelun siirtomahdollisuus toiselle henkilölle/toisen henkilön paikallepyyntö vaikeassa asiakastilanteessa tarvittaessa, 4) puheluiden nauhoittaminen - jo toteutettu. Työnohjaus. Asiakaspalvelujen periaatteiden selkeytyys. Palvelutalteen selkeytyys, (asiakaspalvelun käsikirja) Resurssien oikea kohdentaminen. Motivaatio ja työhyvinvoinnin ylläpito. Huomioidaan rekrytointivaiheessa.	yksiköiden johto, hallinto, jokainen		
2.	Huono perehdyttäminen, osaamattomuus	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit	Kiire: ohjeistuksen puutteet/hajanaisuus, tiedonkulun puutteet, ohjeita ei käytetä. Perehdyttämisoheja ei käytetä.	4	30 %	Perehdyttämisohejen järkevyttäminen ja noudattaminen, yksiköiden ohjeistuksen ajantasalla pitäminen ja saatavuudesta/löytymisestä huolehtiminen (SUV/IMANU), tiedonkulun varmistaminen, säännöllinen ja yhtenäinen perehdytys, perehdytysmateriaali Suviin	yksiköiden johto, lähesmiehet, perehdyttäjät, hallinto, jokainen		
3	Sijaiskeijujen puute	F. Ohjaus- ja toimintariskit	Sijaisuuskeijut määrittelemättä	3	30 %	Sijaisuuskeijut määriteltävä riittävästi ja aukottomaksi. Sijasten perehdyttäminen. Poissaolojen limitäminen.	yksiköiden johto, lähesmiehet, jokainen		
4	Luottamuksellisen tiedon vääränlainen käsittely	C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit	Migrin järjestelmiin pääsevät muutkin kuin virkamiehet (esim. Fujitsu); huolimattomuus, tietosujamaarayksia ei tunneta	5	20 %	Ohjeiden (mm. puhelin-, ASKI-hallinnon esim. turvaluokkohe) jatkuvaa muistuttamista ja koulutusta (kenelle ja mitä tietoa saa antaa - koskee myös rekisterimerkintöjä). Turvallisuuspalvelut. Salassapitosuomukset. Asikirjat pois näkyvistä lukituissa kaapeissa/lukituissa huoneissa, (arkistossa) turvaluokitellut ja salaiset asikirjat erillisessä lukolisessa kaapissa.	sapa, hallinto, yksiköiden johto, jokainen		
5	Rekisterien oikeudeton käyttö	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit	Tietämättömyys, uteliaisuus, piittamattomuus, käytäjäitunnusten riittämätön määrä.	2	20 %	Riittävä jatkuvaa koulutus henkilökunnalle ja ohjeiden ajantasalla pitäminen. Perehdytys. Korostetaan rekrytoinnin yhteydessä. Valvonta. Tiedottaminen valvonnan tuloksista.	hallinto, yksiköiden johto, lähesmiehet		
6	Yhdenmukaisen menettelyn puute samanlaisissa asioissa	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Perehdyttämisen ja koulutuksen puute; seurannan puute, virheelliset/vanhhat tiedot rekisterissä tai verkkopalveluissa.	3	40 %	Ajantasaiaiset ohjeet kaikkien ulottuvilla. Seurantaajärjestelmä. Tietojen päivityttämiseen riittävät resurssit.	yksiköiden johto, jokainen		
7	Tietoturva-asoiden sisäistämättömyys	C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit	ulkopuoliset työntekijät, harjoittelijat, työntekijät muissa viranomaisissa->kiinnostus tietoihin ja asikirjoihin, oikeudettomat tietojen pyytäjät; käytäjien tietoturvakoulutus vähäistä, vääränlaista ja laahaa aina jäljessä.	2	20 %	Ohjeiden jatkuvaa muistuttamista ja tiedonsaajan "oikeellisuuden" varmistaminen esim. kirjallisin pyynnöin. Koulutus. Tietoturvatutkinto. Tietoverkon suojaus. Tulostimien hallinta.	yksiköiden johto, hallinto		
8	Asikirjat väärässä paikassa tai katoavat	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit E. Toiminnalliset riskit	Huolimattomuus; prosessien tuntemattomuus.	4	50 %	Lainausohjeet kaikkien tiedossa, aina pystyttävä ajantasaiaisesti seuraamaan asikirjojen kulkua (prosessit haltuun alusta loppuun). Ohjeet. Rekisterimerkinnät.	hallinto, yksiköiden johto, jokainen		
9	Arkiston huolimaton käyttö	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit E. Toiminnalliset riskit	Välinpitämättömyys, motivaation puute, tiedon ja taidon puute.	2	10 %	ASKI-hallinnon korkean työmoraaalin ja motivaation ylläpito. Koulutus ja perehdyttäminen.	hallinto, yksiköiden johto, jokainen		
10	Huolimattomuus rekisterimerkinnöissä	D. Henkilöstö- ja osaamiskiskit E. Toiminnalliset riskit	Kiire. Välinpitämättömyys, tietämättömyys. Prosessien tuntemattomuus.	5	80 %	Huolellisuuden painottamista kiireen kustannuksella, oikeat rekisterimerkinnät - ei liikaa eikä liian vähän tietoa - kaikkien etujen mukaista. Sidosryhmien koulutus (maksu-merkinnät puuttuvat). Laatupalaute.	yksiköiden johto, jokainen		
11	Resurssien riittämättömyys	F. Ohjaus- ja toimintariskit	Yliar kastajien ja sihteen välisen tasapainon heittely, ylläarkastajien vaihtuvuus, tehtävien ruuhkautuminen, tehostamistarve, työmäärän voimakas kasvu, resurssit eivät kasva samassa suhteessa, henkilöstön siirtäminen ei ole joustavaa yksiköiden välillä. Pienen yksikön ongelmat.	4	70 %	Henkilöstön joustavan siirtomahdollisuuden selvittäminen (vararesurssit), henkilökieron kehittäminen, henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen. Laaja-alainen osaaminen. Priorisoinneista päättäminen. Uusien tehtävien resurssointi etukäteen.	yljohtaja, yksiköiden johto		
12	Hallinnonalan ohjauksen puutteet	A. Yhteiskunnalliset vaikutavuusriskit	Ministeriön ohjaus puutteellista, ohjausvastuut epäselvät, vastuun vaihteleminen; tavoitteet eivät perustu realistisiin käsityksiin työhön kuluvaista alasta.	5	80 %	Yhteistyön tehostaminen. Selvityshankkeen mukaiset ehdotukset. Tulosneuvottelut.	MMO-Migri: ylin johto, yksiköiden johto		

13	Henkilöstön jaksaminen	D. Henkilöstö- ja osaamisriskit	Kuormittavuus; vajaalla resursseilla toimiminen (poissaolot).	4	60 %	Palkitsemiskeinot. Tasainen työnjako. Prosessit. Työterveyshuollon toimenpiteet. Omasta työkyvystä huolehtiminen. Kaikenlaisen työn arvostaminen. Koulutus: palvelupenaatteen korostaminen, rekrytoinnissa korostettava.	hallinto, yksiköiden johto, jokainen
14	Viraston palveluasenne ei kehity toivotulla tavalla	A. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusriskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Uutta palveluajattelua ei omaksuta koko virastossa, resurssien riittämättömyys. Tekniikka ei taivu. Poikkihallinnolliset syt.	4	20 %		hallinto, yksiköiden johto, asiakaspalvelujohtaja
15	Palkkausta ei koeta oikeudenmukaiseksi	D. Henkilöstö- ja osaamisriskit	Rekrytointiongelmia, henkilöstön vaihtuvuus; palkkausjärjestelmä liian jykkä ja kategorisoiva, ei huomioi riittävästi tehtävien laajuutta. Heko-arviointien epäyhtenäisyys, laadukkaan koulutuksen puute.	3	50 %	Palkkausjärjestelmän edelleen kehittäminen, mm. tulospalkkaus. Palkkausvertailun tekeminen.	arviointiryhmä kehittämistyössä, ylijohtaja, yksiköiden johto
16	Uusien järjestelmien (UMA) käyttöönotto ei täysin onnistu organisaatioissa/sidosryhmissä	C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Kaikki osapuolet eivät pysty ottamaan järjestelmää käyttöön infrastruktuurin puutteiden tai resurssien vähäisyyden vuoksi.	4	60 %	Organisaatioiden johdon sitouttaminen.	UMA-johto
17	Uusien järjestelmien käyttöönotto ei täysin onnistu	C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Järjestelmän osia ei saada teknisesti toimimaan kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla; osaamisen/koulutuksen riittämättömyys; asenneongelma.	3	50 %	Riittävä testaus, pilotointi, koulutus.	UMA-johto, yllijohtaja, yksiköiden johto
18	UMA-järjestelmä tehostaa toimintaa laadun ja oikeusvarmuuden kustannuksella	C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Laatu ja oikeusvarmuusmittarit eivät tule riittävästi huomioiduksi suunnittelussa vaan jäävät automatisoimin ja nopeuttamiseen tähtäävien tavoitteiden jalkoihin.	2	10 %	Oreilaan riittävästi huomioon suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.	UMA-johto, yllijohtaja, yksiköiden johto
19	Migrin työntekijöihin tai toimitiloihin kohdistuva uhkaus	A. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusriskit F. Ohjaus- ja toimintariskit	Ulkopuolella tuleva uhkaus.	1	10 %	Ohjeet kaikkien käytössä.	yllijohtaja, hallinto

RISKITYYPIT:

- A. Yhteiskunnalliset vaikuttavuusriskit
- B. Raportointia koskevat riskit
- C. Tietoriskit ja aineettoman pääoman riskit
- D. Henkilöstö- ja osaamisriskit
- E. Toiminnalliset riskit (tuloksellisuus; laimukaisuus ja hyvän hallinnon vajheet)
- F. Ohjaus- ja toimintariskit

SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI

Liite 4

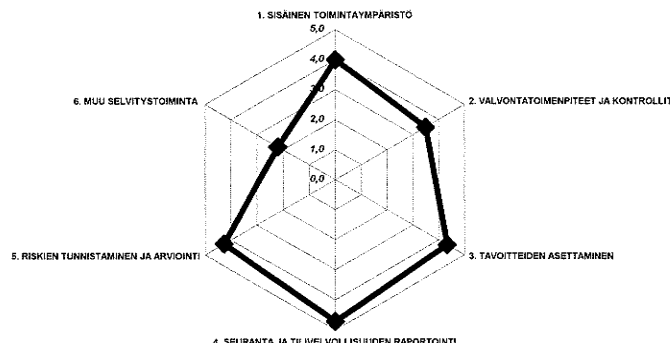
NIM Maahanmuuttovirasto

OSASTO / YKSIKKÖ:

PVM

19.2.2008

SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINNIN OSIOT JA KESKIARVOT

OHJE (tarkemmat ohjeet taulukon ensimmäisellä sivulla)

Kysymysten arviointi tehdään täysinä lukuina arvoilla 1-5 (5=Täysin samaa mieltä/asia on kunnossa, 4=jokseenkin kunnossa/samaa mieltä, 3=neutraali, 2=hieman parannettavaa/jokseenkin eri mieltä, 1=Asia vaatii kehittämistoimenpiteitä/täysin eri mieltä)

Jos arvioit kysymykset arvosanalla 1 tai 2 => arvioi myös kohdan seurausten vakavuus ja uhkan todennäköisyys

Seurausten vakavuus 1-3 (1=vähäinen, 2=vakava, 3=erittäin vakava)

Uhkan todennäköisyys 1-3 (1=alhainen, 2=keskimääräinen, 3=korkea)

	Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet (erityisesti jos riski on sietämätön/merkittävä = punainen)
1. SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ					
1.1	Meillä on yhteisesti hyväksytyt arvot ja noudatamme niitä	4		0	
1.2	Toimintaa ja taloutta ohjaavat selkeät määräykset ja ohjeet	4		0	
1.3	Johto käsittelee toiminnan ja talouden suunnitelmat ja seurantatiedot sekä ryhtyy toimenpiteisiin jos seurantatiedot niin edellyttävät.	3		0	
1.4	Taloussääntö, ohjesäännöt sekä muut sisäiset määräykset ovat ajan tasalla ja muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden.	4		0	
1.5	Organisaatioon on nimetty laillisuusvalvonnasta vastaava taho, joka huolehtii laillisuusvalvonnan ohjeistuksesta ja tiedottamisesta	4		0	
1.6	Tarkastuksissa tai kantelujen käsittelyn yhteydessä havaittuihin puutteisiin ja virheisiin puututaan asianmukaisin toimenpitein.	5		0	
1.7	Organisaation henkilöstöllä on tehtäviensä edellyttämä riittävä osaaminen	4		0	
1.8	Työjärjestykset ja vastuut ovat ajantasalla, eikä niissä ole ristiriitaisuuksia tosiasiallisten käytäntöjen kanssa	4		0	
1.9	Palvelusopimukset ovat ajantasalla	5		0	
1.10	Organisaation laskentatoimi on järjestetty asianmukaisesti (johtamisen tarvitsemat oikeat ja riittävät tiedot)	3		0	

Keskiarvo 4,0

	Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk.1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
2. VALVONTATOIMENPITEET JA KONTROLLIT					
2.1	Organisaatio arvioi ulkoisten tarkastajien huomioidut ja laati tarvittavat toimenpidesuunnitelmat, jotka on henkilövastuutettu ja aikataulutettu	4		0	
2.2	Organisaation tai sen jonkun tulosyksikön toimintaa arvioidaan säännöllisesti jonkun ulkopuolisen arvioijan toimesta (auditointisuunnitelmat)	4		0	
2.3	Järjestelmien väliset rajapinnat tarkastetaan ja täsmäytetään säännöllisesti	3		0	
2.4	Organisaation valvontatoimenpiteet sisältävät hallinnassa olevan omaisuuden ja varojen turvaamisen.	4		0	
2.5	Mahdollisiin väärinkäytöstilanteisiin reagoidaan ja ne ilmoitetaan annettujen määräysten mukaisessa järjestyksessä eteenpäin	5		0	
2.6	Keskeiset toimintaprosessit on määritelty ja niihin liittyvät riskit ja valvontatoimenpiteet on kuvattu olennaisuuden edellyttämässä laajuudessa	3		0	
2.7	Valvonta- ja tarkastustoimenpiteet kattavat riittävästi myös EU-hankkeiden hallinnoinnin.	3		0	
2.8	Organisaation tarkastustoiminta on riittävä ja kattaa riittävästi toiminnan ja talouden tarkoituksenmukaisuuden ja laillisuuden.	3		0	
2.9	Organisaation tarkastustoimi kattaa riittävästi myös johtamisen edellyttämät tiedot (oikeat ja riittävät tiedot)	3		0	
2.10	Organisaation tarkastustoimi kattaa riittävästi myös toiminnan taloudellisuuden.	3		0	

Keskiarvo 3,5

3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
3.1	Organisaation perustehtävä, visio ja strategia otetaan huomioon toiminnan ja talouden suunnittelussa	4			0	
3.2	Toiminnan ja talouden suunnittelu perustuu annettuihin säädöksiin ja ohjeisiin	5			0	
3.3	Tulosalueille /yksiköille asetetut tavoitteet ovat keskeisiä ja johtavat koko organisaation tavoitteisiin.	5			0	
3.4	Organisaatio tuntee SM:n yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja tiedostaa niiden merkityksen omassa toiminnassaan	4			0	
3.5	Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja poikkeamiin reagoidaan	5			0	
3.6	Toiminnan ja talouden ohjeistus on riittävää	3			0	

Keskiarvo 4,3

4. SEURANTA JA TILIVELVOLLISUUDEN RAPORTOINTI		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
4.1	Toimintakertomus sisältää yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnin	3			0	
4.2	Toimintakertomus sisältää tuottavuus- ja taloudellisuustiedot	5			0	
4.3	Toimintakertomus sisältää laadunhallintatiedot (palvelukyky ja laatu)	5			0	
4.4	Toimintakertomus sisältää kustannustiedot	5			0	
4.5	Toimintakertomus kattaa organisaation toiminnan merkittävimmät osa-alueet (80 %)	5			0	
4.6	Toimintakertomus sisältää tärkeimmät tiedot henkilöstöstä: rakenteesta, määrästä, kuluista, työhyvinvoinnista ym.	5			0	
4.7	Operatiivisen toiminnan suoritteiden seurantatiedot tarkastetaan säännöllisesti.	5			0	

Keskiarvo 4,7

5. RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ARVIOINTI		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
5.1	Riskien tunnistaminen on jatkuvaa ja perustuu järjestelmälliseen menetelmään.	4			0	
5.2	Organisaation tietoturvariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	3			0	
5.3	Organisaatiomme toimitilariskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	5			0	
5.4	Organisaatiomme työturvallisuus- ja terveysriskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	4			0	
5.5	Organisaatiomme taloudenhoidon riskit on kartoitettu ja niitä hallitaan	4			0	
5.6	Toiminnan ja talouden suunnittelussa huomioidaan ulkoiset tekijät ja niiden muutokset	5			0	
5.7	Toiminnan tavoitteita uhkaavat riskit tunnistetaan osana suunnitteluprosessia.	5			0	
5.8	EU-hankkeiden hallinnointi ja vastuut on järjestetty asianmukaisesti	4			0	

Keskiarvo 4,3

6. MUU SELVITYSTOIMINTA		Arvioi 1-5	Seurausten vakavuus 1-3	Uhkan tod.näk. 1-3	Laskee	Toteutumisen seuraus/korjaustoimenpiteet
6.1	Organisaatiosta on on tehty kansainvälisen evaluointi	1			0	
6.2	Organisaatio on osallistunut EFQM laatupalkinto kilpailuun (arviointi/sijoitus)	1			0	
6.3	Organisaatio on hankkinut toiminnastaan sertifikaatin / kvaifioinnin	1			0	
6.4	Organisaatiossa on tehty säännöllisesti johtamiskysely	3			0	
6.5	Organisaatiossa on tehty säännöllisesti työilmahyvinvointitutkimus	5			0	

Keskiarvo 2,2